

Muusika, majandus – muusikamajandus

Novembrivihm sabistab aknaklaasil ja uudistepor-
taalid ketravad lõputuid lugusid paljukirjutud ma-
janduskriisi tagajärgedest. Erinevalt paljudest mõt-
lejatest, kelle hinnangul majandus ja kultuur eri-
nevais sfäärides eksisteerivad, Mustonen nii ei ar-
va.

“Hindan kõrgelt tarku poliitikuid, filosoofe, ma-
jandus- ja pangandusspetsialiste ... Lõppude lõ-
puks, ala, millel tegutsen, on võimalik vaid siis, kui
need on korras. Rahutu majandustsoon põhjustab

ka kultuuris ekstreemse olukorra. Muidugi võib ka
ekstreemseis oludes tekkida kõrgkultuuri sähvatu-
si, aga ekstreemsused kultuuri ei soodusta,” lausub
Mustonen. “Näiteks Nõukogude Liit kui kõrgkul-
tuuri lava totalitaarsuse tingimustes, see on ülemüs-
tifikatsioon. Selle taga on pigem sügavate juurtega
perekonnad, tihti kohalik juudi kultuur.”

Jah, tõesti, igal pool saab eksisteerida ja ühiskon-
nast üle olla ning kõike, mida kuuleme, ei mak-
sa enda sisse lasta.

“Soovin siiski, et need, kellest ühiskonnas as-
jad sõltuvad, oleksid rohkem valgustatud, sest se-
da valgustatum on ka ühiskond. Metseenid, neid
võiks ka meie maale sündida, tänu neile on ka
maailmas kultuur arenenud, on tekkinud teatrid
ja muuseumid, nad on toetanud loovaid isiksusi.

Aga kui endalgi pole midagi, mida sa ikka toetad.
Jutt kaldub Klassikaraadio kuulajareitinguile. “Kui
meie ühte Klassikaraadiot kuulab vaid protsent ini-
mesi, siis näiteks Belgias on kaks klassikaraadiot,
flaamlaste ning prantslaste oma ning kumbki ko-
gukond soosib enda valikut. Siin ongi vaja edu-
kaid ärimehi ja pangandust, vaid siis saame sellest
nähtusest rääkida,” sõnab Mustonen.

Eesti tänapäevast muusikakultuuri vaagides soo-
vib Mustonen, et põhirõhk saaks seatud sisulise
kvaliteedi tõstmisele. “Nii mõnigi kord võtavad
tähtsusetud organiseerimisprobleemid meie jõu,
me kujundame üha ümber, me liidame ja lahu-
tame struktuure, loomingu kvaliteedis aga samas
mingit muutust ei ole. Ärgem raisakem energiat
ebaolulisele,” lausub ta.

MEEDIA KÜTKED

Eks tsirkus ja tola ole läbi aegade inimesi lõbus-
tanud. Meediamaastikul kütab põnevust seeriafil-
mide kultuselement. “Mulle näib, et seebiooperid
justnagu Forsyte’ide saagas on aga üle kolinud siia,
meie ühiskonda. Aina oodatakse seriaali järgmist
osa – mis edasi? Meie kodunäitlejad on selles se-
riaalis poliitikud ja nende käekäik. Kui veel lisa-
da isikliku elu detaile, seda põnevam,” mõtiskleb
Mustonen. “Kedagi jälgitakse kogu aeg ja tekib põ-
nevus. Tegelikult on iga inimese elu põnev ja iga-
ühel saaks luua kangelase, kui võtta endale ees-
märgiks teha elulehtede seriaal. Samas on see oht-
lik nähtus, sest inimesed ei saa sealt ringist enam
välja, see otsekui sööks neid endid. Vaatajad hak-
kavad elama teiste inimeste elu, lahendama teiste
inimeste probleeme. Selleks, et elada oma elu,
elatakse teiste elu, ning oma elu jääb elamata. Ja
siis ütleme, et oleme õnnelikud.”

Vaimsus ja tõeline kogemine on sellisest igapäe-
vasest seebiooperist mõistagi kauges kaares ringi
käinud. “Puudub igasugune ülevus, tõeline valgus-
tatus. Lihtsalt kohalik maailm puhutakse suureks.
Kui silmade pesemine on hommikul loomulik te-
gevus, siis pole sellest mõtet rääkida, sama loomu-
likud peaksid olema teatud elukutsed, ent neist on
tehtud eluseriaal,” mõtleb Mustonen. “Kui arvata,
et saadete vaadatavuse edetabelid ongi soorituse
näitaja, on see ju õudne. Meie elu tiirleb kohutavalt
väikeste asjade ümber, olgu selleks siis äri või po-
liitika ... Samas on just selles vallas tegutsejate ar-
vamus tähtis. Kui aga keegi neist inimestest mingil
põhjusel areenilt kaob, siis neid justkui polekski
olnud. Asi peaks olema pidevam, sügavam, mõt-
temaailm ei tohiks olla vaid ühes päevas kinni, et
kui täna ei õnnestu, siis olen mittekeegi.”

Sütitava energiaga muusik teab: tähtsaim on siis-
ki püüda, et täna õnnestu, et ka homme õn-
nestuks.

“Arvan, et elu sõltub mõtlemisest. Nii nagu mõt-
led, nii ka elad. Mõtlemine ja mõtlemise tase saab
su elu muuta. Oleme kogu aeg teel, progress on
inimeses sees. Elada tuleb positiivses mõttemaail-
mas, tähtis on teel olek, mitte ainult lõpptulemus,”
lõpetab Mustonen. **G**

**Ilu on tähtis, ilu ja armastus, hõikab Andres Mustonen Lühikese
Jala trepist hoogsalt üles rühkides.**